

проблеми підвищення якості та безпека виробництва й переробки продукції тваринництва», м. Дніпро, ДДАЕУ, 4 червня 2021 року, 2021. С. 77–81

4. Производство продуктов животноводства на промышленной основе / под ред. А.С. Всяких. М.: Колос, 1984. 175 с.

*Людмила Миколайчук
(Дніпро, Україна)*

ОСОБЛИВОСТІ ПОСТНАТАЛЬНОГО ОНТОГЕНЕЗУ МОЛОДНЯКУ ОВЕЦЬ

Постановка проблеми. Галузь вівчарства відіграє важливу роль у забезпеченні потреби народного господарства України в продуктах харчування та специфічних видах сировини.

Підвищення ефективності та конкурентоспроможності галузі вівчарства можливе лише за умови створення нових та вдосконалення існуючих порід, типів та ліній овець; збільшення їхньої продуктивності при хорошій пристосованості до пасовищних умов утримання в зональному та регіональному аспектах, дасть можливість виробляти мало витратну продукцію високої якості. При цьому знання та використання основних біологічних закономірностей індивідуального розвитку молодняку овець дозволяє керувати процесом формування м'ясної продуктивності та виробництва баранини [2, с. 3].

Мета досліджень. Метою досліджень було вивчення особливостей постнатального онтогенезу молодняку овець різних генотипів отриманого від промислового схрещування вівцематок романівської породи з баранами-плідниками породи гіссар.

Матеріал та методи досліджень. Вікова динаміка живої маси піддослідного молодняку була вивчена за результатами індивідуального зважування ягнят від народження до 8-ми місячного віку. На основі проведених визначень живої маси розраховували абсолютний та середньодобовий прирости. Всі піддослідні тварини знаходилися в однакових умовах утримання та годівлі.

Обробка результатів досліджень здійснювалася з використанням методів математичної статистики, із застосуванням стандартних програм Microsoft Excel 2010.

Результати досліджень та їх обговорення.

Одним з найважливіших показників, що характеризують ріст та розвиток тварин як у ембріональний, так і в постнатальний період онтогенезу, продуктивність та відтворювальні якості, є жива маса. Знання закономірностей зміни живої маси з віком необхідно для порівняння та оцінки тварин за цим показником у різні періоди життя.

Основним фактором, що впливає на величину живої маси овець є порода. Однак, крім породи на її величину впливають стать, терміни ягніння, умови годівлі та утримання вівцематок в період суягності.

Для формування м'ясної продуктивності особливо відповідальним є молочний період росту та розвитку тварин до їх відлучення від матерів, коли їх організм зазнає найглибших змін: збільшення живої маси, зміна напрямку обміну речовин, форм, співвідношення тканин та частин тіла.

Аналіз отриманих нами даних вказує на те, що від народження і до 4-місячного віку жива маса піддослідних ягнят збільшилася в 7,0 рази, що, безумовно, є їхньою особливістю та характеризувались цілком задовільними показниками маси тіла як при народженні, так і у наступні вікові періоди росту (рис. 1).

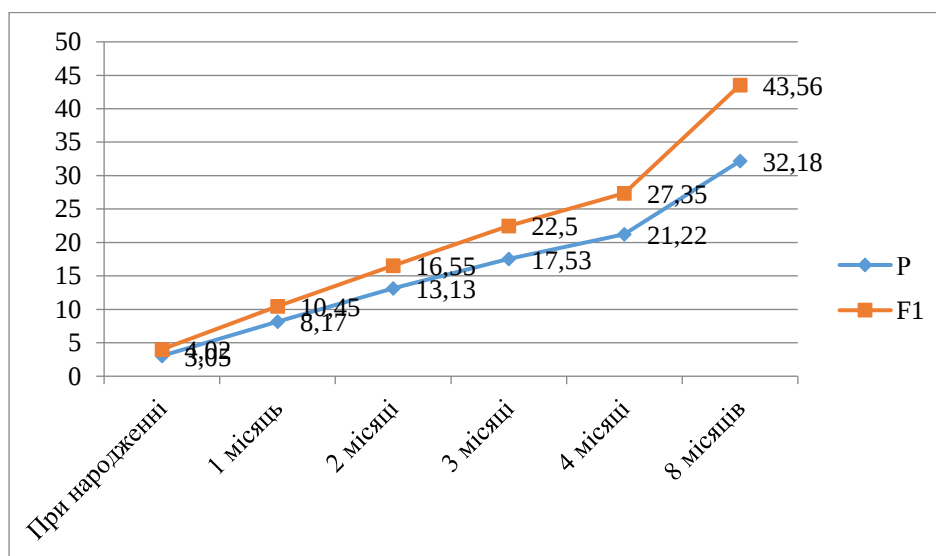

Рис. 1. Жива маса піддослідного молодняку різних генотипів, кг

Помісний молодняк домінує над чистопородними однолітками романівської породи в усі вікові періоди, перевага при народженні становить +31,8 % $P \geq 0,001$. Різниця за живою масою між однолітками знаходиться в межах 26,0–28,9 % при високому ступені достовірності на користь помісей.

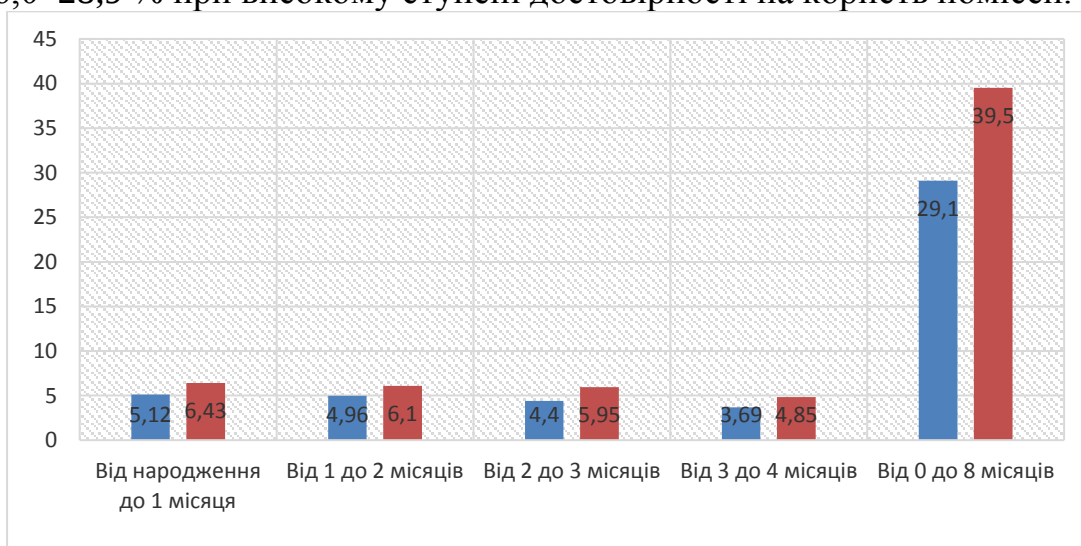

Рис. 2. Абсолютний приріст живої маси молодняку, кг

За показниками абсолютного приросту помісний молодняк в 1-місячному віці переважав на +25,6 % чистопородних однолітків романівської породи, до 8-місячного віку перевага склала +35,7 %, що вказує на ефективність промислового схрещування в романівському вівчарстві при використанні плідників породи гіссар.

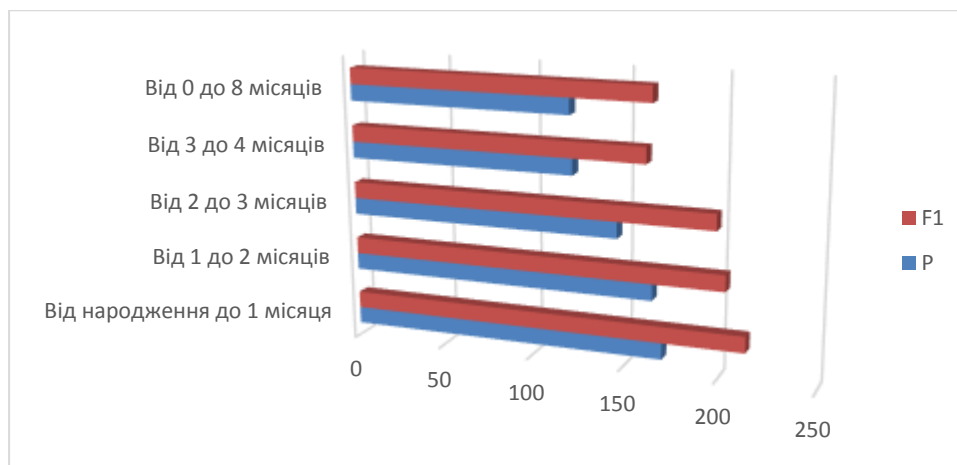

Рис. 3. Середньодобовий приріст живої маси молодняку, кг

В період постнатального онтогенезу найбільшою енергією росту характеризуються помісі від народження до 4-місячного віку. Максимальні показники середньодобових приростів знаходяться на рівні 191,9 г на добу проти 151,4 г у чистопородних однолітків, що на 26,7 % менше.

Висновки. Порівняльна оцінка показників росту і розвитку молодняку овець різних генотипів вказує на те, що за живою масою помісі переважають чистопородних романівських однолітків на 31,8 % з подальшою різницею від 20,5 % до 30,5 % за даним показником. За абсолютними та середньодобовими приростами молодняк романівської породи поступається помісним одноліткам на 26,3 %.

ЛІТЕРАТУРА

1. Похил В. І., Лесновська О. В. Особливості росту і розвитку овець різних м'ясних генотипів. *Тваринництво України*. 2013. № 11. С. 7–10.
2. Pokhyl V., Mykolaychuk L. Methods of improvement of the meat productivity of sheep. *International Scientific Conference Scientific Development of New Eastern Europe: Conference Proceedings, Part II, April 6th, Riga, Latvia: Baltija Publishing*, 2019. P. 107–110. URL: <https://doi.org/10.30525/978-9934-571-89-3>.
3. Pokhyl V. I., Mykolaychuk L. P. Methodological fundamentals of the creation of specialized meat branch in sheep breeding of the Dnipro region. *Scientific developments of Ukraine and EU in the area of natural sciences: Collective monograph*. Riga : Izdevniecība «Baltija Publishing», 2020. P. 581–597. URL: <https://doi.org/10.30525/978-9934-588-73-0/2.10>.

**Роман Милостивий
(Дніпро, Україна)**

ЗМІНИ ЖИРНОКИСЛОТНОГО СКЛАДУ КРОВІ МОЛОЧНИХ КОРІВ ЗА ХРОНІЧНОГО ТЕПЛОВОГО СТРЕСУ

Роль жирних кислот (ЖК) в живому організмі надзвичайно різноманітна. Концентрація і склад ЖК значно варіюють при різних фізіологічних і патологічних станах, і їх дослідження в різних біологічних субстратах, у тому числі в плазмі крові, може бути важливим діагностичним інструментом, що дає